

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה מסכת עבודה זרה דף ס"ו
Some of the topics we will learn about include.

The Gemara discusses three מחלוקת אביי ורבא

1.
Their first Machlokes is in the case of
חמרא חדתא בענבי

If fresh יין נסך was mixed with grapes, in which they have the same טעמא, taste, but different שמא, name;
יין נסך holds we go by טעמא and they are מין במינו, of one sort;
חמרא רבא holds we go by שמא and they are מין בשאינו מינו, of different sorts.

And the Machlokes is based on the concept of

מין במינו
במשהו

If a דבר איסור, a forbidden item, was mixed with a דבר היתר, a permitted item, of the same sort, the היתר becomes forbidden even with a minute amount of איסור, and there is no ביטול.

A

חמרא חדתא בענבי

טעמא אביי
שמא רבא
מין במינו   מין בשאינו מינו

מין במינו
במשהו

B

While

מין בשאינו מינו
בנותן טעם

If the איסור and היתר are of different sorts, the היתר becomes forbidden only if there was an amount of איסור that one can still taste the איסור.

2.

The second Machlokes applies to
ריחיה חלא וטעמא חמרא

If איסור vinegar was mixed with wine that smells like vinegar but tastes like wine.

Whether this wine is considered vinegar, and they are מין במינו,

OR this is considered wine and they are מין בשאינו מינו.

3.

The third Machlokes applies to

בת תיהא

ישראל בדעובד כוכבים

Whether it is permitted for a Jew to smell a non-Jew's יין נסך.

Do we say

ריחא מילתא היא

It's forbidden, because the aroma is significant as if he actually tasted יין נסך.

OR

ריחא לאו מילתא היא

It's permitted, because the aroma is not significant enough to be considered having tasted the wine.

B

מין בשאינו מינו
בנותן טעם

ריחיה חלא
וטעמא חמרא

בת תיהא
ישראל בדעובד כוכבים

ריחא מילתא היא
ריחא לאו מילתא היא

1 So, let's review ...

The Mishnah mentioned the Halachah of

יין נסך שנפל ע"ג ענבים

ידיחן והן מותרות

If יין נסך spilled onto grapes, it depends;

If the grapes were whole, they must be washed off and are then permitted, because they did not absorb any יין נסך.

ואם היו מבוקעות

אסורות

If the grapes were split open, they are forbidden, because they did absorb יין נסך, and there is a possibility of

בנותן טעם

There is a taste of יין נסך in the grapes, and therefore it does not become בטל, nullified.

1

From the previous Mishnah. . .

**יין נסך שנפל ע"ג ענבים
ידיחן והן מותרות**

*If יין נסך spilled onto grapes, it depends;
If the grapes were whole, they must be washed off
and are then permitted,
because they did not absorb any יין נסך.*

**ואם היו מבוקעות
אסורות**

*If the grapes were split open, they are forbidden,
because they did absorb יין נסך,
and there is a possibility of בנותן טעם,
there is a taste of יין נסך in the grapes,
and therefore it does not become בטל, nullified.*

2 The Gemara proceeds with a מחלוקת אביי ורבא in the understanding of our Mishnah:
 They both agree regarding חמרא עתיקא בענבי בנותן טעם
 If aged יין נסך spilled onto grapes, the grapes become forbidden only if there is an amount of יין נסך that one can taste in the grapes, because מין בשאינו מינו בנותן טעם
 Since the יין נסך and grapes have different tastes, they are considered different sorts which only become אסור בנותן טעם.

Their Machlokes is only regarding חמרא חדתא בענבי אביי אמר במשהו ורבא אמר בנותן טעם
 If fresh יין נסך spilled onto grapes; אביי אמר במשהו
 יין נסך holds the grapes become forbidden even if there was NO taste of יין נסך, because בתר טעמא אזלינן הוה ליה מין במינו
 We go by their taste;
 And since they both have the same fresh taste, they are considered of the same sort, which becomes אסור במשהו, even with a minute amount of איסור.
 While רבא אמר בנותן טעם
 רבא holds the grapes become forbidden only if there IS a taste of יין נסך, because בתר שמא אזלינן ה"ל מין בשאינו מינו
 We go by their name;
 And since they have different names, one is wine, while the other is grapes, they are considered different sorts which only become אסור בנותן טעם.
 =====

3 The Gemara proceeds and applies this Machlokes to the following cases:
 חלא דחמרא וחלא דשיכרא
 If vinegar made from wine was mixed with vinegar made from beer and one was איסור and the other was היתר:
 OR
 חמירא דחיטי וחמירא דשערי
 If yeast from wheat was mixed with yeast from barely and one was תרומה which is אסור לזרים, while the other was מותר לזרים, חולין;

2 מחלוקת אביי ורבא
 They both agree regarding
חמרא עתיקא בענבי בנותן טעם
 If aged יין נסך spilled onto grapes, the grapes become forbidden only if there is an amount of יין נסך that one can taste in the grapes, because
מין בשאינו מינו בנותן טעם
 Since the יין נסך and grapes have different tastes, they are considered different sorts which only become אסור בנותן טעם.
 Their Machlokes is only regarding
חמרא חדתא בענבי
 If fresh יין נסך spilled onto grapes;

ונבא אמי
בנותן טעם
 The grapes become forbidden only if there IS a taste of יין נסך, because
בתר שמא אזלינן ה"ל מין בשאינו מינו
 We go by their name;
 And since they have different names, one is wine, while the other is grapes, they are considered different sorts which only become אסור בנותן טעם.

אביי אמר
במשהו
 The grapes become forbidden even if there was NO taste of יין נסך, because
בתר טעמא אזלינן הוה ליה מין במינו
 We go by their taste;
 And since they both have the same fresh taste, they are considered of the same sort, which becomes אסור במשהו, even with a minute amount of איסור.

3 **חלא דחמרא וחלא דשיכרא**
 If vinegar made from wine was mixed with vinegar made from beer and one was איסור and the other was היתר:
 OR
חמירא דחיטי וחמירא דשערי
 If yeast from wheat was mixed with yeast from barely and one was תרומה which is אסור לזרים, while the other was מותר לזרים, חולין;

4

אביי holds
 אסור בנותן טעם
 The היתר becomes forbidden only if there is a taste of
 אסור, because
 בתר טעמא אזלינן
 הוה ליה מין בשאינו מינו
 בנותן טעם
 Since they have different tastes, they are considered
 different sorts which only become אסור בנותן טעם.

While רבא holds
 אסור במשהו
 The היתר becomes forbidden even if there was no taste of
 אסור, because
 בתר שמא אזלינן
 וה"ל מין במינו
 במשהו
 Since they have the same names, both are called vinegar
 or yeast, they are considered of the same sort, which
 becomes במשהו.

The Gemara seeks to bring proof that בתר טעמא אזלינן from
 the following Braisa:

'תבלין ב' וג' שמות והן מין אחד או מין ג'
 אסורין ומצטרפין
 Forbidden spices with different names, regardless of
 whether they are of the same sort or of different sorts, can
 combine to make a food forbidden, because as חזקיה
 explains,
 הכא במיני מתיקה עסקינן
 הואיל וראוין למתק בהן את הקדירה
 They all have a sweet taste, and they can be used together
 to sweeten the food.

According to אביי who holds
 בתר טעמא אזלינן
 the Braisa can be understood simply
 אסורין ומצטרף
 Because
 כולי חד טעמא הוא
 The spices can combine because they have the same taste,
 and since we go by their taste, they are considered of the
 same type.

While according to רבא that
 בתר שמא אזלינן
 האי שמא לחוד והאי שמא לחוד
 The spices cannot combine because they have different
 names, and since we go by their names, they are consid-
 ered different types.

Therefore, according to רבא, we must say that the Braisa
 follows רבי מאיר who holds
 כל איסורין שבתורה
 מצטרפין זה עם זה
 All forbidden items can combine with one another, even if
 they are completely different, because the Pasuk states
 לא תאכל כל תועבה

כל שתיעבתי לך הרי הוא בבל תאכל
 =====

4

רבא
אסור במשהו
 The היתר becomes forbidden
 even if there was no taste of
 אסור, because

בתר שמא אזלינן
 וה"ל מין במינו
 במשהו

Since they have the same names,
 both are called vinegar or yeast,
 they are considered of the same
 sort, which becomes במשהו.

אביי
אסור בנותן טעם
 The היתר becomes forbidden
 only if there is a taste of
 אסור, because

בתר טעמא אזלינן
 הוה ליה מין בשאינו מינו
 בנותן טעם

Since they have different
 tastes, they are considered
 different sorts which only
 become בנותן טעם.

תבלין ב' וג' שמות
 והן מין אחד או מין ג'
 אסורין ומצטרפין

Forbidden spices with different names, regardless of
 whether they are of the same sort or of different sorts, can
 combine to make a food forbidden,
 because as חזקיה explains,

הכא במיני מתיקה עסקינן
 הואיל וראוין למתק בהן את הקדירה
 They all have a sweet taste, and they can be used
 together to sweeten the food.

According to רבא who holds
 בתר שמא אזלינן
 האי שמא לחוד
 והאי שמא לחוד

The spices cannot combine
 because they have different
 names, and since we go
 by their names,
 they are considered
 different types.

According to אביי who holds
 בתר טעמא אזלינן
 the Braisa can be
 understood simply
 אסורין ומצטרף

Because
 כולי חד טעמא הוא
 The spices can combine
 because they have the same
 taste, and since we go by
 their taste, they are
 considered of the same
 type.

Therefore, according to רבא,
 רבי מאיר who holds
 who holds

כל איסורין שבתורה
 מצטרפין זה עם זה

All forbidden items can combine with one another,
 even if they are completely different,

because the Pasuk states
 לא תאכל כל תועבה
 כל שתיעבתי לך הרי הוא בבל תאכל

5 The Gemara proceeds with another מחלוקת אביי ורבא
All agree regarding
חלא לגו חמרא
בנותן טעם
If a small amount of אסור vinegar fell into a large amount
of היתר wine, the היתר wine become forbidden only if there
is a taste of אסור vinegar, because as Rashi explains
דכי נפיל גויה
לא דמיי ליה לא בריחא ולא בטעמא
הוה ליה מין בשאינו מינו
בנותן טעם
When the vinegar fell into the wine they were completely
different in both their smell and taste. Therefore, they are
considered different sorts which only become אסור בנותן
טעם. ®

The Machlokes is only in the opposite case;

חמרא לגו חלא
אביי אמר במשהו
ורבא אמר בנותן טעם

If a small amount of אסור wine fell into a large amount of
היתר vinegar, and even before they were mixed the wine's
smell changed to that of vinegar, and now they have the
same smell but different tastes.

אביי אמר במשהו

אביי holds the היתר vinegar becomes forbidden even if
there is no taste of אסור,

Because he holds
ריחיה חלא וטעמא חמרא
חלא

Wine that smells like vinegar but tastes like wine is
considered vinegar, and therefore
והוה ליה מין במינו

They are considered the same, both are vinegar. There-
fore, they are considered the same sort which becomes
אסור במשהו

While

רבא אמר בנותן טעם

רבא holds the היתר vinegar becomes forbidden only if
there is a taste of אסור, because he holds

ריחיה חלא וטעמא חמרא
חמרא

Wine that smells like vinegar but tastes like wine is
considered wine, and therefore

והוה ליה מין בשאינו מינו

They are considered different, one is wine while the other
is vinegar. Therefore, they are considered different sorts
which only become אסור בנותן טעם.

=====

5 מחלוקת אביי ורבא
All agree regarding
**חלא לגו חמרא
בנותן טעם**
If a small amount of אסור vinegar
fell into a large amount of היתר wine,
the היתר wine become forbidden only if there is a taste
of אסור vinegar,

because as Rashi explains

דכי נפיל גויה

**לח דמיי ליה לח בריחא ולא בטעמא
הוה ליה מין בשאינו מינו**

בנותן טעם

*When the vinegar fell into the wine they were
completely different in both their smell and taste.*

*Therefore, they are considered different sorts
which only become אסור בנותן טעם.*

The Machlokes is only in the opposite case;

חמרא לגו חלא

If a small amount of אסור wine fell into
a large amount of היתר vinegar,
and even before they were mixed the wine's smell changed
to that of vinegar, and now they have the same smell
but different tastes.

ורבא אמר

בנותן טעם

because he holds

ריחיה חלא

וטעמא חמרא

חמרא

*Wine that smells like vinegar
but tastes like wine
is considered wine,
and therefore*

והוה ליה מין בשאינו מינו
*They are considered different,
one is wine - the other is vinegar.
Therefore, they are considered
different sorts which only
become אסור בנותן טעם.*

אביי אמר

במשהו

Because he holds

ריחיה חלא

וטעמא חמרא

חלא

*Wine that smells like
vinegar but tastes like wine
is considered vinegar,
and therefore*

והוה ליה מין במינו
*They are considered the
same, both are vinegar.
Therefore, they are
considered the same sort
which becomes אסור במשהו*

6 The Gemara proceeds with a third מחלוקת אביי ורבא
They both agree regarding
בת תיהא עכו"ם בדישראל
שפיר דמי
A non-Jew may smell a Jew's wine through a hole in the stopper of a barrel. This does not cause the Jew's wine to become נסך, because this does not affect the wine inside the barrel.

Their Machlokes is only in the reverse,
ישראל בדעובד כוכבים
אביי אמר אסור
רבא אמר מותר
Whether a Jew may smell a non-Jew's נסך? יין נסך?

אביי אמר אסור
אביי holds this is forbidden, because he holds
ריחא מילתא היא
The aroma is significant, and it's as if he actually tasted the יין נסך.
While
רבא אמר מותר
רבא hold this is permitted, because he holds
ריחא לאו מילתא היא
The aroma is not significant enough to be considered as having tasted the wine.

And the Gemara attempts to say that ריחא מילתא היא is actually a מחלוקת תנאים in the following Mishnah in תרומות:
הרודה פת חמה
ונתנה ע"פ חבית של יין של תרומה
If a person placed hot bread over a barrel of wine, there's a Machlokes;
רבי מאיר אסור
holds the bread is forbidden to זרים, non-Kohanim;
ורבי יהודה מתיר
holds the bread is permitted to זרים.

רבי יוסי מתיר בשל חיטין
ואוסר בשל שעורים
מפני שהשעורים שואבות
רבי יוסי holds it depends:
Bread made from wheat is permitted, while bread made from barley is forbidden, because barley absorbs the ריח.

6 מחלוקת אביי ורבא
They both agree regarding
**בת תיהא עכו"ם בדישראל
שפיר דמי**

A non-Jew may smell a Jew's wine through a hole in the stopper of a barrel.
This does not cause the Jew's wine to become נסך, because this does not affect the wine inside the barrel.

Their Machlokes is only in the reverse,
ישראל בדעובד כוכבים
Whether a Jew may smell a non-Jew's נסך? יין נסך?

<i>רבא אמר</i> מותר <i>because he holds</i> ריחא לאו מילתא היא <i>The aroma is not significant enough to be considered as having tasted the wine.</i>	<i>אביי אמר</i> אסור <i>because he holds</i> ריחא מילתא היא <i>The aroma is significant, and it's as if he actually tasted the נסך.</i>
---	---

ריחא מילתא היא
Is actually a מחלוקת תנאים
הרודה פת חמה
ונתנה ע"פ חבית של יין של תרומה
If a person placed hot bread over a barrel of wine,

<i>רבי יבוצב</i> מתיר <i>The bread is permitted to זרים.</i>	<i>רבי מאיר</i> אוסר <i>The bread is forbidden to זרים;</i>
---	--

רבי יוסי
מתיר בשל חיטין
ואוסר בשל שעורים
מפני שלבצורים שואבות
Bread made from wheat is permitted, while bread made from barley is forbidden, because barley absorbs the ריח.

7 The Gemara initially assumes that they all agree that the bread did absorb some ריח of the תרומה wine: However, the Machlokes is

רבי מאיר אוסר

Because

ריחא מילתא היא

The aroma emitted is significant to be considered a transfer of taste.

While

רבי יהודה מתיר

Because

ריחא לאו מילתא היא

The aroma emitted is not significant enough to be considered a transfer of taste.

The Gemara explains

לרבא ודאי תנאי היא

According to רבא that ריחא לאו מילתא is certainly a Machlokes, because רבי מאיר must hold ריחא מילתא.

However, according to אבוי that ריחא מילתא היא perhaps there is no Machlokes and even רבי יהודה holds ריחא מילתא.

And, as ריש לקיש says:

בפת חמה וחבית פתוחה

דברי הכל אסורה

If the bread is hot and the barrel is uncovered, all agree that the bread becomes forbidden, because the aroma is strong and is absorbed into the wine.

And

בפת צוננת וחבית מגופה

דברי הכל מותרת

If the bread is cold and the barrel is covered, all agree that the bread is permitted, because the aroma is weak and is not absorbed into the wine.

The Machlokes is only where

בפת חמה וחבית מגופה

בפת צוננת וחבית פתוחה

If the bread is hot but the barrel is covered, or the bread is cold but the barrel is uncovered;

רבי מאיר אוסר

Because the aroma is strong and is absorbed into the wine, and ריחא מילתא היא

While

רבי יהודה מתיר

Because the aroma is weak and is not absorbed into the wine, and there is no ריחא.

However, regarding תיהא בת תיהא even רבי יהודה agrees that

ישראל בדעובד כוכבים

אסור

Because the Jew definitely, smells the aroma of the wine, and there is ריחא, and רבי יהודה agrees that

ריחא מילתא היא

7 The Gemara initially assumes that they all agree that the bread did absorb some ריח of the תרומה wine:

However, the Machlokes is...

רבי יבדב

מתיר

Because

ריחא לאו מילתא היא

The aroma emitted is not significant enough to be considered a transfer of taste.

רבי מאיר

אוסר

Because

ריחא מילתא היא

The aroma emitted is significant to be considered a transfer of taste.

The Gemara explains

לרבא ודאי תנאי היא

According to רבא that ריחא לאו מילתא this is certainly a Machlokes, because רבי מאיר must hold ריחא מילתא.

However, according to אבוי that ריחא מילתא היא perhaps there is no Machlokes

and even רבי יהודה holds ריחא מילתא.

And, as רש לקיש says:

בפת חמה וחבית פתוחה

דברי הכל אסורה

If the bread is hot and the barrel is uncovered, all agree that the bread becomes forbidden, because the aroma is strong and is absorbed into the bread.

בפת צוננת וחבית מגופה

דברי הכל מותרת

If the bread is cold and the barrel is covered, all agree that the bread is permitted, because the aroma is weak and is not absorbed into the bread.

The Machlokes is only where

בפת חמה וחבית מגופה

בפת צוננת וחבית פתוחה

If the bread is hot but the barrel is covered, or the bread is cold but the barrel is uncovered;

רבי יבדב

מתיר

Because the aroma is weak and is not absorbed into the bread, and there is no ריחא.

רבי מאיר

אוסר

Because the aroma is strong and is absorbed into the bread, and ריחא מילתא היא

However,

regarding תיהא בת תיהא even רבי יהודה agrees that

ישראל בדעובד כוכבים

אסור

Because the Jew definitely, smells the aroma of the wine, and there is ריחא, and רבי יהודה agrees that ריחא מילתא היא